

بخش دوم :

عربی یازدهم

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان
دیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

درس اول :

اسْمُ التَّفْضِيلِ وَ اسْمُ الْمَكَانِ

مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان
دیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

قواعد درس اول عربی پایه یازدهم
تجربی ، ریاضی و انسانی

إِسْمُ التَّفْضِيلِ وَ إِسْمُ الْمَكَانِ

در سال دهم با سه نوع از اسم ها یعنی « اسم فاعل » ، « اسم مفعول » و « اسم مبالغه » آشنا شدیم ؛ در این درس می خواهیم با دو نوع دیگر از اسم ها یعنی « اسم تفضیل » و « اسم مکان » آشنا شویم ؛

إِسْمُ التَّفْضِيلِ :

هرگاه بخواهیم کم تر یا زیاد تر بودن صفتی را در کسی یا چیزی یا کسانی و چیزهایی دیگر مقایسه کنیم از « اسم تفضیل » استفاده می کنیم .

در زبان فارسی اسم تفضیل مفهوم برتری دارد و به دو صورت (صفت تفضیلی « = برتر ») و (صفت عالی « = برترین ») است ؛ مانند :
زیباتر (صفت تفضیلی « = تر ») / زیباترین (صفت عالی « = ترین »)

در زبان عربی اسم تفضیل برای مذکر بر وزن (أَفْعَل) مانند : « أَكْبَر » و اسم

تفضیل برای مؤنث بر وزن (فُعْلَى) مانند : « كَبْرَى » می آید .

پروژه علمی پژوهش استعداد های درخشان

دبیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

اسم تفضیل مذکر : أَشْبَع (شجاع تر ، شجاع ترین) أَعْظَم (بزرگ تر ،

بزرگترین) أَعْلَى (بالاتر ، بالاترین) أَصْفَر (کوچک تر ، کوچک ترین)

أخوج (نیازمند تر ، نیازمند ترین)

اسم تفضیل مؤنث : شَجَعِي (شجاع تر ، شجاع ترین) عَظْمِي (بزرگ تر ،

بزرگ ترین) عَلِيَا (بالاتر ، بالاترین) صُغْرِي (کوچک تر ، کوچک ترین)

در زبان عربی از میان دو وزن (أَفْعَل ، فَعْلَى) وزن « أَفْعَل » بسیار پرکاربردتر

است و اسم تفضیل در حالت مقایسه بین دو اسم مؤنث معمولاً بر همان

وزن (أَفْعَل) می آید ؛ مثال :

فاطمَةُ أَكْبَرُ مِنْ زَيْنَبَ : فاطمه از زینب بزرگتر است .

هذه الشجرة أطولُ مِنْ تلك الشجرة : این درخت از آن درخت بلندتر است .

غالباً جمع اسم های تفضیل که بر وزن « أَفْعَل » هستند بر وزن (أَفَاعِل : أوائل) است ؛ مثال :

إذا مَلَكَ الْأَرَاذِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ :

مركز ملی پرورش استعداد های درخشان

دبیرستان هاشمی نژاد - دوره دوم

هرگاه فرومایگان فرمانروا شوند ، دانشمندان هلاک می گردند.

در ترجمه فارسی اسم تفضیل ، هرگاه اسم تفضیل همراه حرف جرّ « مِنْ » بیاید غالباً به صورت صفت تفضیلی (= تر) ترجمه می شود و هرگاه اسم تفضیل به همراه مضاف الیه بیاید (مضاف واقع شود) غالباً به

صورت صفت عالی (= ترین) ترجمه می شود ؛ مثال :

مُحَمَّدٌ تَلْمِذٌ طَوِيلٌ / أَحْمَدُ أَطْوَلُ مِنْ مُحَمَّدٍ / عَلِيٌّ أَطْوَلُ تَلْمِذِي فِي صَفِينَا

الكونغو نُحْرٌ طَوِيلٌ / الآمازونُ أَطْوَلُ مِنَ الكونغو / التَّيْلُ أَطْوَلُ نُحْرٍ فِي الْعَالَمِ

السَّيَّارَةُ وَسِيلَةٌ سَرِيعَةٌ / القِطَارُ أَسْرَعُ مِنَ السَّيَّارَةِ / الطَّائِرَةُ أَسْرَعُ وَسِيلَةٌ فِي الْمَوَاصِلَاتِ

فَاطِمَةُ مُمَرِّضَةٌ نَشِيطَةٌ / سَمِيرَةُ أَنْشَطُ مِنَ فَاطِمَةَ / مَرِيَمُ أَنْشَطُ مُمَرِّضَةٌ فِي الْمُسْتَشْفَى

نَوْفَمِبْرُ شَهْرٌ بَارِدٌ / دَيْسَمْبَرُ أَبْرَدُ مِنَ نَوْفَمِبْرٍ / يَنَابِرُ أَبْرَدُ شَهْرٍ فِي السَّنَةِ

أَكْرَا مَدِينَةٌ كَبِيرَةٌ / الْخَرْطُومُ أَكْبَرُ مِنَ أَكْرَا / الْقَاهِرَةُ أَكْبَرُ مَدِينَةٍ فِي أَفْرِيْقِيَا

نکته :

گاهی وزن اسم تفضیل به شکل واژه ی (أَقْلُّ) به کار می رود ؛

بنابراین کلماتی مانند : (أَقْلُّ « کتر / کترین » ، أَحَبُّ « محبوب تر / محبوب

ترین » ، أَشَدُّ ، أَصَحُّ ، أَعَزُّ ، أَهَمُّ ، أَدَقُّ ، أَصْلُّ ، أَذَلُّ ، أَحْصَ ، أَمَّ ، أَجَلُّ ، أَحَرُّ و ....) اسم تفضیل هستند .

أَحَبُّ الطَّعَامِ إِلَى اللَّهِ مَا كَثُرَتْ عَلَيْهِ الْأَيْدِي :

محبوب ترین غذا نزد خداوند آن است که دست ها بر آن بسیار باشد .

گاهی وزن اسم تفضیل به شکل واژه ی (اَفْعَى) به کار می رود ؛

بنابراین کلماتی مانند : (اَعْلَى : « بلند تر / بلندترین » ، اَبْقَى « پایدارتر /

پایدارترین » ، اَزْكَى « پاکیزه تر / پاکیزه ترین » ، اَخْفَى ، اَقْوَى ، اَوْلَى و ...) اسم تفضیل هستند .

نکته : اسم های « اَخْرَجَ : اَخْرَجَ ، اَخْرَجَ : اَخْرَجَ ، اَخْرَجَ : اَخْرَجَ » به معنای (دیگر ، دیگری) اسم تفضیل هستند ولی

اسم های « اَخْرَجَ ، اَخْرَجَ » به معنای (پایان) اسم فاعل هستند ؛ مانند :

أُرِيدُ أَنْ أَتَحَدَّثَ عَنْ مَوْضِعٍ آخَرَ (اسم تفضیل)

لَا شَكَّ أَنَّ هَذِهِ الدُّنْيَا مَزْرَعَةٌ لِلاَّخِرَةِ (اسم فاعل)

نکته : اسم تفضیل « أَحَبَّ : محبوب ترین » را با فعل ماضی « أَحَبَّ : دوست داشت » یا با فعل مضارع «

أَحَبُّ : دوست دارم » اشتباه نگیریم ؛ مانند :

إِنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ مَنْ يَنْفَعُ النَّاسَ .

أَحَبُّ تَنَاوَلَ الْأَعْنَابِ لِأَنَّهَا مِنْ أَعْنَى الْفَوَاكِهِ .

مركز ملی آموزش استعداد های درخشان
دبیرستان ماشمی نژاد ۱ - دوره دوم

واژه هایی که بر وزن « اَفْعَل » هستند ، مانند اسامی رنگ ها : « أَيْضُ : سفید »

و « أَسْوَدُ : سیاه » و « اَزْزَقُ : آبی » یا اسامی که بر عیب های فکری و جسمی

دلالت دارند ، مانند : « أَحْمَقُ : نادان » و « أَعْمَى : کور » و « أَصَمٌّ : کر » یا

ماضی باب (افعال) مانند « أَحْسَنَ » یا مضارع أول شخص مفرد باشد ،

مانند : « أَغْلَمَ » یا کلماتی مانند « أَرْبَعُ ، أَرْبَعٌ » باشند ، به هیچ وجه اسم

تفضیل نیستند .

إِنَّ اللَّوْنَ الْاَبْيَضَ أَحْسَنَ لَوْنٍ لِاَلْبَسَةِ الْمَرَضَاتِ !

مَنْ أَعْرَقَ فِي الْمَدْحِ وَالْدَّمِ فَهُوَ الْاَحْمَقُ .

قَصِيْتُ فِي مَشْهَدِ اَرْبَعِ اَشْهُرٍ .

دو کلمه « خَيْرٌ ، شَرٌّ » گاهی معنای مصدری یعنی به معنی (خوبی ، خیر / بدی ، شر) هستند که در این صورت اسم تفضیل نمی باشند؛ مانند :

الْحَيْرُ فَمَا وَقَعَ : خیر و خوبی در چیزی است که رخ می دهد .

مركز ملی پژوهش استعداد های درخشان
دبیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم
إِنَّ الْغِيَّةَ رَسُولُ الشَّرِّ بَيْنَ الْبَشَرِ . : غیبت کردن پیام آور بدی بین بشر است.

اگر دو کلمه « خَيْرٌ ، شَرٌّ » در زبان فارسی به معنای صفت تفضیلی « تر » (خوب تر ، بدتر) یا به معنای صفت عالی « ترین » (خوب ترین ، بدترین) باشند ، معنای اسم تفضیل می دهند .

هَذَا خَيْرٌ لَكَ اَمْلًا : این ، از نظر آرزو برایت بهتر است .

شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يُعْتَدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ .

بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند.

اسْمُ الْمَكَانِ :

اسم مکان بر مکان دلالت می کند و مکان وقوع فعل را نشان می دهد به

عنوان مثال کلمه (مَطْبِخ : آشپزخانه) چون در آن مکان فعل (طَبَخَ : پخت)

اتفاق می افتد ، اسم مکان است و از فعل های گروه اول (ثلاثی مجرد) بیشتر

بر وزن « مَفْعَل » و گاهی هم بر وزن « مَفْعَل ، مَفْعَلَةٌ » می آیند ؛ مثال :

مَلْعَب : ورزشگاه   مَطْعَم : رستوران   مَضْنَع : کارخانه   مَطْبِخ : آشپزخانه

مَوْقِف : ایستگاه   مَنَزِل : خانه   مَكْتَبَةٌ : کتابخانه   مَطْبَعَةٌ : چاپخانه

جمع مکسر اسم مکان بر وزن « مَفَاعِل » می آید ؛ مانند :

مَرْكَز نَشِي پَرُورِشِ اسْتِعْدَادِهَايِ دَر خِشَانِ

دِيرِ سِتَانِ هَاشِمِي نَزَادِ - دَوْرُو دَوْمِ

مَصَانِع : مَضْنَع   مَسَاجِد : مَسْجِد   مَزَارِع : مَزْرَعَةٌ

نکته :

واژه های (مَأْوَى : پناهگاه / مَطَار : فرودگاه / مَضِيق : تنگه / مَمَر : راهرو / مَحَلّ / مَكَان) که

همگی بر وزن « **مَفْعَل** ، **مَفْعُول** » هستند ، **اسم مکان** به شمار می آیند .

یک واژه باید همزمان دارای دو ویژگی باشد که **اسم مکان** گرفته شود ، یکی اینکه بر **وزن های اسم مکان** یعنی (**مَفْعَل** ، **مَفْعُول** ، **مَفْعَلَة**) باشند و **دیگر** اینکه باید کلمه دارای وزن های اسم مکان در جمله بر معنای **اسم مکان** دلالت داشته باشد، بنابراین کلماتی مانند (**بیت** : **خانه** / **صَيْدَلِيَّة** : **داروخانه** / **كَهْف** : **غار** / **جامِعة** : **دانشگاه**) چون دارای **وزن های اسم مکان** نیستند ، هرگز اسم مکان نیستند .
کلماتی مانند « **مَكْتَب** » در عبارت (هُوَ مِنْ كِبَائِرِ الدُّنْيَا فِي مَكْتَبِنَا : آن از گناهان بزرگ در آیین ما است .) مصدر می هستند و چون دارای معنای مکان نیستند ، هرگز **اسم مکان** نیستند .

کلماتی که بر دو وزن « **مَفْعَل** » و « **مَفْعُول** » بیایند ، بدون در نظر گرفتن در جمله می توانند هم بزمان و هم بر مکان دلالت کنند ؛ مثلاً کلمه « **مَطَّلَع** » را هم می توان **زمان طلوع** و هم می توان **مکان طلوع** ترجمه کرد .

چنین کلماتی در جمله زمانی اسم مکان می باشند که بر **معنای مکان** دلالت کنند ؛ مانند :

خَرَجْتُ مِنَ الْبَيْتِ فِي مَطَّلَعِ الشَّمْسِ : در **زمان طلوع** خورشید از خانه خارج شدم .

کلمه « **مَطَّلَع** » در این جمله بر معنای مکان دلالت نمی کند بلکه دارای **معنای زمان** است .

نَظَرْتُ إِلَى مَطَّلَعِ الشَّمْسِ : به **محل طلوع** خورشید نگاه کردم .

کلمه « **مَطَّلَع** » در این عبارت (**اسم مکان**) است .

عَيْنَ الْعِبَارَةِ الَّتِي لَا تَشْتَمِلُ عَلَى اسْمِ التَّمْضِيلِ :

مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان

۱- إنا أهل البيت إختار لنا الآخرة على الدنيا ! تأليف هاشمی نژاد - دوره دوم

۲- مَنْ هِيَ **أَوَّل** شهيدة في الإسلام !

۳- **أَحْسَنُ** الْمُعَلِّمِ شَرَحَ الدَّرْسِ !

٤- بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا !

عَيْنَ كَلِمَةِ « أَحْسَنُ » يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَقِيَّةِ فِي التَّوَعُّدِ :

١- قَضَاءُ الْعُطْلَةِ فِي الْخَارِجِ أَحْسَنُ مِنْ قَضَاءِ الْعُطْلَةِ فِي الْمَنْزِلِ !

٢- الصَّلَاةُ فِي الْمَسْجِدِ أَحْسَنُ مِنَ الصَّلَاةِ فِي الْمَنْزِلِ !

٣- وَجَادِلْهُمْ بِآتِي هِيَ أَحْسَنُ !

٤- مَا أَحْسَنَ أَنْ تُسَاعِدَ أَخَاكَ !

عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ لِلْمَوْثِقِ :

١- وَ لِلْآخِرَةِ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى !

٢- الْجِبَانُ أَوْلَى أَلَا يَحْتَرَمُهُ أَحَدٌ !

مركز ملی پرورش استعدادهای درخشان

٣- مَا تَعْمَلُ مِنْ خَيْرٍ فِي الدُّنْيَا تَجِدُ ثَمَرَتَهُ فِي الْآخِرَةِ ! نَزَاداً - دَوْرَهُ دَوْمٌ

٤- هَذِهِ الظَّاهِرَةُ الطَّبِيعِيَّةُ تُعَدُّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ الْعَظْمَى !

عَيْنَ كَلِمَةِ « شَرٌّ » لَا تُدُلُّ عَلَى التَّفْضِيلِ :

١- شَرُّ أَصْدِقَائِكَ مَنْ هُوَ ذُو وَجْهِينَ وَلسَانَيْنِ !

٢- اجْتَنِبْ شَرَّ الْأَعْمَالِ وَهُوَ الْخِيَاةُ فِي الْأَمَانَةِ !

٣- جَاءَ النَّبِيُّ (ص) وَالدُّنْيَا مَمْلُوءَةٌ بِالشَّرِّ !

٤- لَا تَتَكَلَّمْ قَبْلَ أَنْ تَتَأَمَّلَ، هَذَا شَرُّ لَكَ !

عَيْنَ كَلِمَةِ « خَيْرٌ » تُدُلُّ عَلَى التَّفْضِيلِ :

١- قَدْ تَكَرَّهُ أَمْرًا وَاللَّهُ جَعَلَهُ خَيْرًا لَكَ وَ قَدْ تُحِبُّ شَيْئًا وَاللَّهُ جَعَلَهُ شَرًّا لَكَ !

٢- قَدْ يَجْعَلُ اللَّهُ خَيْرًا فِي شَيْءٍ تَمَّا تَكَرَّهُهُ فِي بَدَايَةِ !

٣- خَيْرُنَا رَبُّنَا بِاخْتِيَارِ الْأَعْمَالِ مِنَ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ !

٤- أَحِبُّ أَنْ أَقْوَمَ بِخَيْرِ الْأَعْمَالِ فِي الْحَيَاةِ !

مركز هاشمي پژوهش استعدادهاي درخشان
عَيْنَ كَلِمَةِ « خَيْرٌ » اسْمُ التَّفْضِيلِ فَقَطْ :
ميرزا حسين هاشمي نژاد - دوره دوم

١- هَذَا عَزْمٌ رَاسِخٌ وَهُوَ خَيْرٌ لَكَ وَ لِوَصُولِكَ إِلَى هَدْفِكَ !

٢- خَيْرُ النَّاسِ مَنْ يُجِبِّرُ نَفْسَهُ عَلَى الْخَيْرِ !

۳- هذا الدواء خَيْرٌ لَكَ و لمعالجة مرضك !

۴- خُلِقَ خَيْرٌ عندما تدرس معي !

عَيْن « خَيْر » اسم التفضيل :

۱- يَتَّقِي الخَيْرَ حَتَّى يَرَى صاحبه ثمرته !

۲- وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ خَيْرًا لَهُمْ !

۳- أَخْبَرْتُهُ عَنْهُ بِأَصْنَافِ الْخَيْرِ !

۴- لَا خَيْرَ فِي وُدِّ امْرِئٍ مُتَلَوِّنٍ !

عَيْن كلمة « أَوَّل » لا تَدُلُّ عَلَى التَّمْضِيلِ :

۱- لِأَنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَرْوَاحَنَا !

۲- الْحَسَدُ أَوَّلُ خَطِيئَةٍ ظَهَرَتْ فِي السَّمَاوَاتِ !

۳- مَاذَا يُسَمَّى السَّيْرُ فِي أَوَّلِ اللَّيْلِ !

۴- أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي !

گروه آموزشی استعداد های درخشان
دبیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

عَيْنَ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ :

١- بعض الأوقات المال يكون شَرَّ النِّعَمِ في يد الإنسان !

٢- دَخَلَ في المَجْلِسِ رَجُلٌ ذو وجه أسود !

٣- هِيَ أَهَمُّ مباني المسجد أمره ببناءه !

٤- الرَّجُلُ الشُّجَاعُ أَحَقُّ أَنْ يُقَدَّرَ !

عَيْنَ كَلِمَةِ « أَعْلَمُ » تَدُلُّ عَلَى التَّفْضِيلِ :

١- قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أم الله !

٢- لا أَعْلَمُ عَنْهُ أَكْثَرَ مِنْ أَنَّهُ كَانَ مُعَلِّمًا !

٣- تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ !

٤- أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَئِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ !

مركز ملی پرورش استعدادهای درخشان

عَيْنَ مَا يُوجَدُ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ :
بیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

١- سَمِعْتُ أَنَّ أَرْبَعَ طَالِبَاتٍ رَسَبْنَ في الإِمْتِحَانَاتِ !

٢- إِشْتَرَيْتُ سِرْوَالًا أَضْفَرَ مِنْ هَذَا المَثْجَرِ !

۳- مَنْ أَعْرَقَ فِي الْمَدْحِ وَالذَّمِّ فَهُوَ الْأَحْمَقُ !

۴- أَحِبُّ أَنْ أَقَوْمَ بِخَيْرِ الْأَعْمَالِ فِي الْحَيَاةِ !

عَيْنِ مَا فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ :

۱- لِمَنْ أَحَبَّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ مَنْ يَنْتَفِعَ النَّاسُ !

۲- فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَكْبَرُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ !

۳- حَكَمَ ذَوَا الْقُرَيْنِ الْبِلَادَ وَأَصْلَحَ الْفَاسِدِينَ مِنْهُمْ !

۴- أَحِبُّ تَنَاوُلَ الرُّمَانِ لِأَنَّ الرُّمَانَ مِنَ الْفَوَاكِهِ الْمَفِيدَةِ !

عَيْنِ الْخَطَا فِي التَّرْجَمَةِ :

۱- رَبُّ سَكُوتٍ أْبَلَّغَ مِنَ الْكَلَامِ :

مرکز ملی پژوهش‌های اسلامی در خراسان
دبیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

۲- التَّجَسُّسُ مِنْ كِبَائِرِ الذُّنُوبِ فِي مَكْتَبِنَا :

جاسوسی از بزرگترین گناهان در آیین ما است .

۳- الغيبة من أهم أسباب قطع التواصل بين الناس :

غيبت از مهم ترین دلیل های قطع ارتباط میان مردم است .

۴- فعَلِينَا أَنْ لَا تَذْكُرْ غُيُوبَ الْآخَرِينَ بِكَلَامٍ خَفِيِّ :
پس ما باید عیب های دیگران را با سخنی پوشیده ذکر نکنیم .

عَيْن اسم التفضيل يختلف في المعنى :

۱- عَلَّقَ إِبْرَاهِيمُ الْفَأْسَ عَلَى كَيْفِ الصَّمِّ الْأَكْبَرِ وَ تَرَكَ الْمَغْبَدَ!

۲- إِنَّ رَبَّنَا أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ !

۳- ذَهَبْتُ إِلَى الصَّيْدَلِيَّةِ لِأَشْتَرِيَ الدَّوَاءَ لِأَخْتِي الصَّغْرَى !

۴- إِقْرَأْ وَ رَبُّكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ !

عَيْن اسم التفضيل يختلف في الترجمة:

۱- احترق أكبر البيوت في هذه المدينة ليلة أمس !

دیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

۲- استطعت أن أقرأ أصعب الكتب في مجال الأدب !

۳- صديقي الأفهم أحسن إلى والديه تكريماً لهما !

٤- وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ !

عَيْن ما لَيْسَ فيه اسم التفضيل :

١- الكعبَةُ أَوْلُ بَيْتٍ وَضَعَهُ اللهُ لِلنَّاسِ !

٢- أُرِيدُ الْآنَ أَنْ أَتَحَدَّثَ عَنْ مَوْضِعٍ آخَرَ !

٣- أَظُنُّ أَنَّ هَذَا الْإِقْتِرَاحَ لَيْسَ فِيهِ أَيُّ خَيْرٍ !

٤- الصَّيْفُ فِي حَرَارَتِهِ أَشَدُّ مِنَ الشِّتَاءِ فِي بَرْدِهِ !

عَيْنُ الْخَطَا (فِي التَّفْضِيلِ) : « انساني ٩٨ »

١- لاشكَّ أَنَّ لُغَةَ الْقُرْآنِ أَبْلَغُ مِنْ جَمِيعِ اللُّغَاتِ الْآخَرَى !

٢- إِنَّ أُخْتِي الصُّغْرَى هِيَ التَّلْمِيذَةُ الْكُبْرَى فِي الصَّفِّ !

٣- مَعْلَمُونَا فِي الْمَدْرَسَةِ مِنْ أَفْضَلِ مَعْلَمِي الْبِلَادِ !

٤- هَذِهِ التَّلْمِيذَةُ صُّغْرَى مِنْ زَمِيلَاتِهَا فِي الصَّفِّ !

عَيْن ما فيه اسم التفضيل: « انساني ٩٨ خارج »

١- السخيُّ أكرم هؤلاء الفقراء !

٢- أنا أعلم أنّ هذا ليس مفيداً !

٣- هُوَ عَصَى رَبِّهِ فندم على عمله !

٤- الإجابة الحسنى تتعلق بأخي !

عَيْن ما لَيْس فيه اسم التفضيل: « رياضى ٩٨ »

١- أتقى الناس من لا يخاف الناس من لسانه !

٢- كانَ من بين أصدقائي مَنْ هو أنجح التلاميذ !

٣- أعلمُ مَنْ جمعَ علمَ الناس إلى علمه فهو عليمٌ !

٤- إنّ اللونَ الأبيض أحسن لونٍ لألبسة الممرضات !

مركز ملي پرورش استعدادهای درخشان

عَيْن الخطأ عن اسم التفضيل: « عمومی ٩٨ خارج » نژادا - دوره دوم

١- الحديقة الصغرى مع الأشجار المثمرة أحسن من الحديقة الكبرى من دون الأثمار !

٢- الإخوان الذين يساعدوننا في أمورنا الصعبة خير إخوان في حياتنا!

٣- إنَّ الأعمال التي نعملها لكسب **الحلال فضلي** من بقية أعمالنا !

٤- ساعات تفكرنا في اليوم الواحد **أقلّ** من نومنا عادةً !

عَيْن ما لَيْسَ فيه « **اسم التفضيل** » (زبان ٩٨)

١- **أفاضلنا** من يُحبُّونَ العلمَ و يعملونَ به !

٢- **أحبّ** المعلمين الذين ينفعون الناس بأعمالهم !

٣- **حُسن** الخلق **أثقل** الأعمال عند الله من عباده !

٤- **أحبّ** إخواننا من يرشدوننا إلى فهم عيوننا بكلام لَيْن !

عَيْن كلمة « **خير** » **ليست** اسم التفضيل : (هنر ٩٨)

١- **الخير** في ما وقع !

٢- **خير** الناس من يُجبر نفسه على الخير !

دبيرستان هاشمي نژاد ١ - دوره دوم

٣- **خير** الأعمال أوسطها !

٤- **أحبّ** أن أقوم **بخير** الأعمال فز الحياة !

عَيْن ما يدلّ على **المكان** : (انساني ٩٨)

١- هُوَ من **مُقاتلينا** !

٢- يَمْشُونَ في **مساكنهم** !

٣- هُوَ من **مفاخر أمتنا** !

٤- **مصالح** الأمة نحفظها !

عَيْن ما فيه **اسم التفضيل** و **اسم المكان** معاً : (رياضي ٩٩)

١- إنّ **بعض المتاجر** مفتوح إلى نهاية الليل !

٢- رأيتُ **مكتبة** في **مدينتنا** كانت من **أكبر مكاتب** العالم !

٣- نَحْبُ أن نشترى ما نريده بثمن **أرخص** و نوعية **أعلى** !

٤- يجب أن يكون لون جدار **المطابخ** خاصة في **الأماكن العامة** **أبيض** !

عَيْن ما **ليس** فيه **اسم التفضيل** : (هنري ٩٩)

ديبرستان هاشمي نژاد ١ - دوره دوم

١- هو في حياته **أهدى** متى كثيراً !

٢- بكلامه اللين سمعنا **أهدى** الكلمات !

٣- صديقي أهدي إلي كتاباً من مكتبته !

٤- أهدي عملي نعرفه ، هو بالعمل لا بالكلام

عَيْن وزن «أفعل» ليس اسم تفضيل: (زبان خارجه ٩٩)

١- السكوت أبلغ كلامٍ مقابل الجاهل !

٢- هذه السورة أعظم السور في القرآن الكريم !

٣- من أحسن إليك فأحسن إليه ، وهذا العمل حسنٌ !

٤- الغنى الأكبر اليأس من كلِّ ما في أيدي الآخرين !

عَيْن ما فيه اسم تفضيل: (اختصاصي انساني ٩٩)

١- لئنبتعذ عن الأعمال التي تجعل الأراذل يحكمون علينا !

٢- أحبُّ صديقي الذي يفكر في أعماله و أساليبه دائماً !

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان

٣- كتب التلميذ واجباته متأخراً فما أرضي معلمه عنه ! نژادا - دوره دوم

٤- أسخط الصبور الشيطان بجملة أمام المشاكل !

عَيْن وزن «أفعل» ليس اسم تفضيل: (اختصاصي انساني خارج ٩٩)

١- أسعى الشباب، أخبرنا بنتيجة سعيه !

٢- إن زميلي حسناً أحسن إخوته في العائلة !

٣- أهدى أخي عيوي إلي بعد ما أصلح نفسه !

٤- زرت أطول الكهوف المائية مع أحب أصدقائي !

عَيْن الخطأ في ضبط حركات الحروف: (زبان خارجه ٩٩)

١- عالمٌ يُنتفع بعلمه خيرٌ من ألف عابد !

٢- ليس شيء أثقل في الميزان من الخلق الحسن !

٣- على كلِّ الناس أن يتعاشوا تعاشياً سليماً !

٤- تؤدّي الدلافين دوراً مهمّاً في الحربِ والسِّلم!

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان

عَيْن ما فيه اسم المكان : دبیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم

١- معرفة الإنسان تساعده على كشف الأسرار !

٢- وصل العمال إلى بيوتهم قبل مغرب الشمس !

٣- مصادر النفط و الغاز في قارة آسيا أكبر و أكثر !

٤- لا يقبل الاجتهاد المشاكل و يكثر الموانع !

عَيْن ما ليس فيه اسم مكان :

١- أسرار المقابر أغرب ما يشاهده أحمد في مدينة الموق !

٢- الموسيقى لوقت العمل في المكاتب مفتاح للعمل الجيد !

٣- شجرة النفط شجرة يستخدمها المزارعون كسياج حول المزارع !

٤- التزم بمكارم الأخلاق لتحصل على رضى ربك !

عَيْن العبارة التي لا تشمل على اسم التفضيل و المكان معاً :

١- أنت في هذا المجلس تكون أحق الناس بالحكم !

٢- ذهب إلى مصنع أختي الضغرى !

ديريستان هاشمي نژاد - دوره دوم

٣- أسرار المقابر أغرب ما يشاهده أحمد في مدينة الموق !

٤- و لآخره خير لك من الأولى !

عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ الْمَكَانِ :

١- التَّجَسُّسُ مِنْ كِبَائِرِ الذُّنُوبِ فِي مَكْتَبِنَا !

٢- مَكْتَبِنَا الْغَنِيَّةُ أَكْبَرُ الْمَكْتَبَاتِ فِي الْبَلَدِ !

٣- أَحْتَاجُ إِلَى قَائِمَةٍ الْمَكَاتِبِ فِي هَذِهِ الْمَدِينَةِ !

٤- هُنَاكَ مَكَاتِبٌ عَدِيدَةٌ ، أَعْظَمُهَا مَكْتَبَةُ جَنْدِي سَابُورِ !

عَيْنِ مَا يَدُلُّ عَلَى الْمَكَانِ :

١- السَّبَبُ الْمَاضِي كَانَ مَوْعِدَ نَامِعِ الْأَصْدِقَاءِ الْقَدَمَاءِ !

٢- مِنْ حُسْنِ الْحِظِّ أَنَّ الْعَدَالَهَ تَجْرِي فِي الْحَاكِمِ !

٣- هُنَاكَ مُزَارِعُونَ يَعْمَلُونَ حَتَّى مَغْرِبِ الشَّمْسِ !

٤- كُلُّ وَعَاءٍ يَضِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءَ الْعِلْمِ !

مركز ملی پرورش استعدادهای درخشان

دیرستان هاشمی نژاد ۱ - دوره دوم